نيبالي

١

لغات

مكتب النسيم
دعوة و إرشاد

इस्लाम को परिचय

ما هو الإسلام

ला इलाहा इल्लल्लाहो मुहम्मदुर्रसूलुल्लाह

इस्लाम को परिचय

लेखक :

मोहम्मद इदरीस "नेपाली"

शिक्षक

जामिया सिराजुल उलूम

प्रकाशक :

जामिया सिराजुल उलूम अल सल्फिया

झण्डानगर, कृष्णनगर-कपिलवस्तु (नेपाल)

पहिलो प्रकाशन साल - वि. सं. २०४५-४-११

प्रकाशित प्रति - १,०००/एक हजार

सर्वाधिकार लेखकमा सुरक्षित छ ।

मनतब्य

श्री मोहम्मद इदरीस "नेपाली" द्वारा लिखित "इस्लामको परिचय" नामक पुस्तिका मैले गह्रकिलो रुपले हेरें कारण यसमा इस्लामिक नियम सम्बन्धी सामान्य लेखन को साथै वहां ले सार गर्भित रूपमा गर्नुभएको ब्याख्याले कुनै पनि मुसलमान दाजु भाई, दिदी बहिनी तथा अन्य वर्ग जाति जो यस धर्म प्रति केही जानकारी राख्न चाहनु हुन्छ, निकै लाभप्रद हुने विश्वास प्रकट गर्दछु । हाम्रो राष्ट्रीय भाषा नेपालीमा लिखित यो पुस्तिका र लेखक द्वारा लिखित अन्य दुई पुस्तिका "ईस्लाम को उपदेश" र "नमाजे मसनून" बाट हाम्रो भाषाको विकास एवं उत्थानमा समेत विशेष योगदान पुर्‍याउंछ भन्ने कुराको आशा लिए को छु ।

यो पुस्तिका मुसलमान जातिको लागि नैतिक, बौद्धिक, धार्मिक एवं सामाजिक स्तरले आ-आपनो जीवन ब्यतीत गर्ने सम्बन्धमा निर्देशक वा पथ प्रदर्शक हुने कुरामा कुनै अत्युक्ति देखिदैन । लेखक द्वारा गरिए को यस्ता प्रयास हरुबाट उहां वास्तवमा धन्यवाद को पात्र हुनु हुन्छ । उर्दू र अर्बी भाषा बाहेक नेपाली भाषामा यस्ता पुस्तिका हरुको खडेरी परेको ठाउंमा उहांको देन साह्रै नै सराहनीय छ ।

मेहदी हसन
अधिवक्ता
कपिलवस्तु तौलिहवा
(नेपाल)

दुई शब्द

म सर्वशक्तिमान अल्लाह्को कृतज्ञ छु। जसले मलाई ज्ञान विवेक प्रदान गऱ्यो। यस पछि उसको अन्तिम संन्देष्टा हजरत मोहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम माथि अनेकौं दरुद र सलाम अवतरित होस्। साथै प्रजा प्रेमी हाम्रो राजा श्री ५ वीरेन्द्र वीर विक्रम शाह देव सरकारको दीर्घायु को कामना गर्द छु। मौसूफ सरकारको छत्रछायामा हाम्रो देश सामाजिक, आर्थिक, शैक्षिक र धार्मिक क्षेत्रमा अगाड़ी लम्की रहेको छ र हामी सम्पूर्ण देशवासी हरुले आफ्नो-आफ्नो धर्मको विकास एवं उन्नति स्वतन्त्रता पूर्वक गर्दै आएका छौं।

हाम्रो सुन्दर शान्त विशाल देश नेपालको कुना काप्चामा छरिएर बसेका हाम्रा मुसलमान दाजु भाईहरुलाई धार्मिक स्वतन्त्रता भए त पनि इस्लामी शिक्षा को अभावले गर्दा इस्लामिक तौर तरीकाले जीवन ब्यतीत गर्न असम्भव छ। तसर्थ इस्लामको बारेमा मुसलमान जातिलाई मात्र उचित जानकारी गराउने पवित्र उद्देश्य लिई यो पुस्तिका लेख्न प्रयास गरेको छु। हुन त मैले यस भन्दा पहिले पनि "इस्लामको उपदेश" र "नमाजे मसनून" नामक दुईटा पुस्तिकाहरु राष्ट्रीय भाषा नेपालीमा नै प्रकाशित गराई सकेको छु। जसको बारेमा मुसलमान दाजु भाईहरुले जनाउनु भएको प्रति क्रिया सन्तोषप्रद छ।

उपरोक्त दुइटा पुस्तिकाबाट लाभावनित मुसलमान दाजु भाई हरुको प्रेणा पाएर र उहांहरुको चांसो अनुसार नै मैले इस्लामी शिक्षा

को आवश्यकता, महत्व तथा इस्लाम धर्म को मूल मन्त्र र त्यसको अर्थ के हो ? भन्ने कुराको सार तथ्यमा आधारित "इस्लामको परिचय" शीर्षकमा यो तेस्रो पुस्तिका हाम्रा दाजु भाईहरु समक्ष ल्याएको छु ।

मलाई आशा छ कि यस पुस्तिकाबाट अर्बी, उर्दू न पढेका मुसलमान वर्गका लागि लाभप्रद हुनेछ, साथै हाम्रो राष्ट्रीय भाषा नेपाली को विकास हुनमा निकै सघाउ हुनेछ ।

यस शुभ कार्यमा सुसल्लाह दिएर सहयोग पुऱ्याउने साथीहरु तथा यस पुस्तिकामा भएका भाषिक त्रुटि को सुधार गर्नमा आपनो अमूल्य समय दिई सहयोग पुऱ्याउनु भएका दाजु अधिवक्ता "श्री मेहदी हसन ज्यु" प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

अन्तमा कृपालु अल्लाहसित प्रार्थना के छ भने मेरो यस सानो कार्य एवं प्रयास लाई सफल पारुन् र यसको माध्यमबाट हामी सबैलाई इस्लाम को नियम बमोजिम कर्म गरि जीवन व्यतीत गर्न सद्ज्ञान प्राप्त गरुन् (आमीन) ।

लेखक
मोहम्मद इदरीस नेपाली
न. पं. तौलिहवा वा. नं. ६ महुवा
कपिलवस्तु (नेपाल)

बिस्मिल्ला हिर्रहमानिर्रहीम

इस्लाममा शिक्षाको स्थान

बिस्मिल्ला हिर्रहमानिर्रहीम

नहमदोहू व नोसल्ली अला रसूलेहिल करीम ।

हरेक मुसलमानहरु दृढ़ता पूर्वक यो समझन्छन् कि संसारमा अल्लाहको सबै भन्दा ठूलो धन (नेमत) इस्लाम हो । यस कुरालाई स्वयं अल्लाहले पनि आफ्नो सबै भन्दा ठूलो धन ठहराएको छ । कुर्आनमा अल्लाहले भनेको छ—

"अलयोमा अकमल्तो लकुम दीनकुम व अत मम्तो अलैकुम नेमतो व रज़ीतो लकोमुल इस्लामा दीना" (सूरः मायदा)

अर्थ :—

"आज मैले तिम्रो धर्म तिम्रो लागि पूरा गरिदिएँ र तिमो माथि आफ्नो धनको पूर्ण पूँजी अवतरित गरिदिएँ, र तिम्रो

लागि यसकुरालाई रुचाएँ, कि तिम्रो धर्म इस्लाम होस्" ।

हेर्नु होस् ! उसै त अल्लाह् तआलाले आकाश पातालमा भएको हरेक वस्तुहरुलाई मानव कल्याणका लागि पैदा गरेको छ । जस्तै— हावा, पानी, आगो, चन्द्र, सूर्य तथा अनेकौं प्रकारको फल र अन्न आदि । यी अल्लाहका यस्ता फल (नेमत) हुन्, जस माथि मानिसको जीवन निर्भर छ । मेरो आफ्नो विचर अनुसार हाम्रो लागि हावा अति आवश्यक चीज हो, किन भने यदि हावा पांच मिनटको लागि भई दिएन भने मान्छे जीवित रहन सक्दैनन् । यस्तो महत्व पूर्ण र आवश्यक वस्तुहरुलाई अल्लाहले कुर्आनमा आफ्नो नेमत र धनको पूँजी भनेको छैन । कारण के छ भने यी वस्तुहरू संसारिक हुन् । यिनी हरूबाट संसारमा मात्र लाभ उठाउन सकिन्छ तर इस्लाम तथा कुर्आन दुबै लोकमा लाभ दिलाउन सक्छन् । इस्लाम र कुर्आन को अनुकरण गर्नाले संसारमा पनि सफलता प्राप्त हुन्छ र अन्तमा बैकुण्ठ सम्म पुर्‍याउँछ । यसै कारण अल्लाहले इस्लाम र कुर्आनलाई आफ्नो धनको पूँजी ठहराएको छ । यसोहुनाले प्रत्येक मुसलमान अल्लाहको कृतज्ञ छ कि अल्लाहले उसलाई हजरत मोहम्मदको उम्मत [अनुयायी] मा जन्म दिएको छ । हजरत मोहम्मदको माध्यमबाट मुसलमानहरुलाई कुर्आन प्राप्त भएको छ ।

अल्लाह् तआलाले मुसलमान माथि जुन उपकार अवतरित गरेको छ । त्यस उपकारको हक अदा गर्नु हरेक माथि अनिवार्य छ, किन भने जुन ब्यक्तिले कसैको उपकारको हक अदा गर्दैन, ऊ कृतघ्न हुन्छ । अल्लाहले गरेको उपकारलाई बिसर्नु नै मानिसको सबै भन्दा ठूलो कृतघ्नता हो । अब प्रश्न के उठ्छ भने अल्लाह्को उपकारको हक कसरी अदा गर्न सकिन्छ ? म इस्लामको नियम बमोजिम जवाफ के दिन्छु भने जब अल्लाहले तपाईलाई मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको अनुयायीमा जन्म दिएको छ त उसको यस उपकारको सही शुक्रिया मुसलमान बनेर नै गर्न सक्नु हुन्छ । यसबाहेक खुदाको यस महान उपकारको हक तपाई अरु कुनै तरिकाबाट अदा गर्न सक्नु हुन्न । अल्लाह्को जति ठूलो उपकार तपाई माथि छ, उति नै ठूलो दण्ड उसको उपकारको अवहेलना गर्नुमा पनि छ । अल्लाहले हामी सबैलाई यस दण्ड र संकट बाट बचाओस् । (आमीन)

फेरि प्रश्नके उठ्छ भने मान्छे पूर्ण मुसलमान कसरी बन्न सक्छ ? यसको लागि ठूलो ब्याख्या चाहियो । जुनको यो सानो पुस्तिकामा लेख्न सकिन्न । यसले गर्दा म तपाई हरुलाई यी कुराहरु प्रस्तुत गर्दछु । जुन मुसलमान बन्नुका लागि सबै भन्दा महत्वपूर्ण र उत्तम छन् । जसलाई यस मार्ग को सबै भन्दा पहिला पाईला सम्झनु पर्छ ।

शान्ति पूर्वक विचार गर्नुस् ! तपाई जुन "मुसलमान" शब्द भन्नु हुन्छ । त्यसको अर्थ के हो ? के मानिस आमाको पेटबाट "इस्लाम" लिएर आउँछ ? के कुनै व्यक्ति यस कुराले मात्र मुसलमान हुन्छ कि ऊ मुसलमानको छोरो र नाती हो ? के मुसलमान शब्द कुनै कुल, जाति-पाति व बंशको नाम हो ? के मुसलमान पनि यस्तै मुसलमान हुन्छ । जुनप्रकार एउटा बाहुनको छोरो बाहुन, क्षेत्रीको छोरो क्षेत्री, सार्कीको छोरो सार्की र दमाईको छोरो दमाई जन्मन्छ ? यस प्रकारबाट एउटा मुसलमान यस कुराले मात्र मुसलमान हुन्छ कि ऊ मुसलमान कुल जाति-पाति वा बंशमा जन्मेको हुन्छ ? यी प्रश्नहरु तपाई समक्ष छन् । इस्लाम धर्म अनुसार यसको उत्तर के हो ? यस प्रश्नको उल्लेख यस प्रकार बाट गर्न सकिन्छ कि कुल, जाति-पाति तथा बंशको नाताले मान्छे मुसलमान हुँदैन । बरु इस्लाम स्वीकार गरी त्यसै अनुसार कर्म गरे पछि मात्र मुसलमान हुन्छ । यदि त्यो इस्लामलाई छाड़िदियो भने मुसलमान रहदैन् । कुनै व्यक्ति बाहुन, क्षेत्री, सार्की, दमाई, थारु, मगर र नेवार आदि संसारको कुनै पनि जाति किन न होस् । जब उसले इस्लाम स्वीकार गऱ्यो त ऊ मुसलमान भयो र अर्को व्यक्ति जुन मुसलमानको घरमा जन्मेको छ । यदि ऊ इस्लामको अनुकरण गर्न छाड़िदियो भने इस्लामको नियम बमोजिम

इस्लामबाट खारेज भइहाल्छ जस्तो कि कुर्आनमा अल्लाहले भनेको छ :–

"या अय्योहन्नासो इन्ना खलक़् नाकुम मिन ज़करिवँ व उन्सा वजअल्नाकुम शोऊबौं व क़बाइला ले तआ़रफ़ू इन्ना अक र+म+कुम इन्दल्लाहे अतक़ाकुम" (सूरः हुजुरात)

अर्थ :–

"हे मानव हो सुन् ! मैले तिमीहरूलाई एक लोग्ने र एक स्वास्नीबाट जन्म दिएको छुँ र मैले तिमी हरुलाई अनेकौं जाति वर्गमा बनाएको छुँ। जसले गर्दा एक अर्काको आदर गरेर एक अर्कोलाई चिनोस्। अल्लाहको निकट र उसको मायालु उही ब्यक्ति हुन्छ, जुन सबै भन्दा ठूलो धर्मात्मा होस्। अल्लाहको दृष्टिमा जात पात र साना, ठूला, धनी, गरीब, गोरो, कालो आदिको कुनै भेद भाव छैन्।"

म यसलाई साधारण उदाहरण द्वारा समझाउँछु। जसबाट प्रष्ट हुन्छ कि इस्लाम कुनै जाति पातीको नाम होइन्।

उदाहरण नं० (१)

हजरत नूह अलैहिस्सलाम नाम गरेका एउटा महान ईशदूत रही उनी यस संसारमा लगभग ९५० वर्ष सम्म

जिवित थिए । उनी अल्लाहका परम भक्त र मायालु थिए । तर उहाँको स्वास्नी र छोरो उहाँको कुरा र अल्लाहको कुरालाई छाड़ेर दैत्यबादी भए । अनि पछि अल्लाहले उनको स्वास्नी र छोरोलाई महान बाढ़ी द्वारा बिनाश गरिदियो ।

यसबाट पनि प्रष्ट के हुन्छ भने इस्लाम कुनै जाति वा वंशको नाम होइन् । यदि जाति व बंशको नाम इस्लाम र मुसलमान भएको भए त नूह अलैहिस्सलामको छोरा र स्वास्नी पनि मुसलमान हुन्थे ।

उदाहरण नं० (२)

हजरत इब्राहीम अलैहिस्सलाम पनि एउटा प्रख्यात ईशदूत थिए । तर उहाँको बुवा र मुमा मूर्ति पूजक थिए । मूर्ति पूजक मात्र होइनन् । बरु मूर्तिहरुलाई आफै बनाएर बेची जीविका चलाएका थिए । यसले गर्दा तिनीहरु काफिर वर्गका थिए । तर इब्राहीम अलैहिस्सलामले बालक-काल मै आफ्नो अल्लाहलाई चिनेर उसको भक्त बनेर अल्लाहकै आज्ञा अनुसार कर्म गर्न थाले । जसले गर्दा पछि अल्लाहले उनलाई आफ्नो दूत बनायो र यस प्रकार उनी इस्लाम धर्मका नायक भएका थिए ।

यसबाट पनिके सिद्ध हुन्छ भने मुसलमान कुनै जाति र बंशको नाम होइन । यदि जाती व बंशको नाम इस्लाम र

मुसलमान भएको भए त इब्राहीम अलैहिस्सलाम मुसलमान र इस्लामको नायक हुने थिएनन् ।

उदाहरण नं० (३)

वर्तमान कालमा हेरौं भने हामीलाई प्रष्ट रुपले थाहा हुन्छ कि मुसलमान र इस्लाम कुनै जाति पातीको नाम होइन्, किन भने जुन व्यक्तिहरुले हिजो मुसलमान भएका थिएनन् । तिनीहरु संग हामीहरुले र हामीहरु संग तिनीहरुले भेद भाव र छुवा-छूत राख्दथ्यौं । तर जब त्यही व्यक्तिहरु आज मुसलमान हुन्छन अर्थात इस्लाम स्वीकार गर्छन् भने हामीले तिनीलाई र तिनले हामीलाई आफ्नो दाई भाइ सरह समझन्छौं र भेद भाव वा छुवा छूतको भावना राख्दैनौं । यहाँ सम्म कि एउटै थालीमा बसेर खान थाल्छौं । जुन की अरु धर्ममा शायद छैन् र यो इस्लामको विशेष खूबी हो । इस्लाम धर्मले नैतिक, बौद्धिक, सामाजिक एवं धार्मिक स्तरले समान रुपले ब्योहार गर्न दर्शाउँछ ।

उपरोक्त उदाहरणबाट सिद्ध हुन्छ कि इस्लामको जग जाति, पाती वा बंश माथि निर्भर छैन । अल्लाहको यो सब भन्दा महान धन अर्थात मुसलमान हुनको पद र दर्जा जुन हामी तपाई लाई प्राप्त छ, त्यो कुनै बंशीय चीज होइन् जस्तै—आमा बुवाको सम्पत्ति हुन्छ कि आमा बुवा बिते पछि

स्वयं तपाईलाई उत्तराधिकारीको हैसियतले मिल्छ तथा आजीवनकाल सम्म तपाईको साथ रहन्छ र तपाई लाई त्यो सम्पत्ति प्राप्त गर्न प्रयास गर्नु पर्दैन् । तर इस्लाम धर्म प्राप्त गर्नका लागि तपाईको स्वय सुप्रयास अनिवार्य छ। तपाईले यसलाई प्रयास गरेर प्राप्त गर्न चाहेमा मात्र पाउनु हुन्छ । यदि लापरवाही गर्नु भयो भने तपाई यसबाट बंचित भइहाल्नु हुन्छ। अब माथि उल्लेखित कुरोमा ध्यान दिंदा त प्रष्ट हुन्छ कि मान्छे इस्लाम स्वीकार गरे पछि मुसलमान हुन्छ । अब यहाँ एउटा प्रश्नके उठ्छ भने इस्लाम स्वीकार गर्नुको अर्थ के हो ? के इस्लाम स्वीकार गर्नुको अर्थ यो हो कि जुन व्यक्ति मुखबाट भनोस् म मुसलमान हूँ, त्यो मुसलमान भइहाल्छ ? अथवा इस्लाम ल्याउनको अर्थ यो हो, कि जुन प्रकार एउटा बाहुन आफूले न बुझो समझीकन संस्कृतको केही श्लोक पढ्छ त गुरु र पंडित कहलाउँछ । ठीक त्यस्तै प्रकारबाट एक व्यक्तिले अर्बीको केही शब्द न समझीबुझीकन मुख द्वारा भन्छ भने त्यो मुसलमान हुन्छ? यस प्रश्नको प्रतिबाद इस्लामिक नियमले यस प्रकारबाट गर्न सकिन्छ कि त्यस्तो व्यक्ति मुसलमान हुदैन ।

इस्लाम स्वीकार गर्नुको अर्थ यो हो कि हजरत मोहम्मद सल्लल्लाहो अलेहे वसल्लमले जुन उपदेश दिनु भएको छ, पहिला उसलाई बुझी समझी हृदयले स्वीकार

गर्नु, दोस्रो त्यही उपदेश बमोजिम कर्म गर्नु हो। जसले उपदेशको पालन र कर्म गर्छ, ऊ मुसलमान हो र जसले त्यस्तो गर्दैन् ऊ मुसलमान होइन्।

यस कुराबाट के सिद्ध हुन्छ भने इस्लाम प्रथम इस्लामी शिक्षाको नाम हो र दोस्रो कर्म गर्नुको नाम इस्लाम र मुसलमान हो। शिक्षाको बारेमा रसूलुल्लाह सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको धेरै अमरवाणीहरु छन्। जसमध्ये केही यहाँ प्रस्तुत गर्दछु।

(क) "त+ल+बुल इल्मे फरीज़तुन अ्ला कुल्ले मुस्लेमिन व मुस्लेमतिन्" (इब्ने माज:) र बैहकी
यो हदीस निम्नस्तर को छ। (ज़ईफ)

अर्थ :-

हरेक मुसलमान (स्त्री र पुरुष) लाई इस्लामी शिक्षा आर्जन गर्नु अनिवार्य छ।

(ख) "अन इब्ने अब्बासिन काला तदारोसल इल्मे साअतम मिनल लैले खैरुम मिन यिहया एहा"।
(यो हदीस मिस्कातको पहिलो भाग पेज नं० ३६ मा छ) (दारमी)

अर्थ :-

हजरत इब्ने अब्बासबाट प्रमाणितके छ भने रसूलुल्लाह सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम्ले भन्नु भएको छ शिक्षा

टिप्पनी : पहिलो हदीस मा मुस्लेमतिन को शब्द इब्ने माज़: र बैहकी मा मौजूद छैन।

एक घंटा सिक्नु र सिकाउनु पूरा राती पूजा गर्नु भन्दा वेश छ।

कुर्आनमा अल्लाहले भनेको छ— "इक़रा बिस्मे रब्बिकल्लजी खलक। खलकल इन्साना मिन अलक़। इकरा व रब्बुकल अकरमुल्लजी अल्लमा बिल क़लम। अ़ल्लमल इन्साना मालम यालम"। (कुर्आनको तीसौं पारामा छ)

अर्थ :- (सूरा अल-अलक़)

आफ्नो अल्लाहको नाम लिएर पढ़। जसले जन्म दिएको छ, जसले मानवलाई रगतको डल्लो (वीर्य) बाट बनाएर जन्म दिएको छ। तिमी पढ़दैगर। तिम्रो अल्लाह बड़ो कृपालु छ। जसले कलम द्वारा शिक्षा सिकायो। जसले मानव लाई न जानेको कुरा सिकायो।

उक्त हदीस र कुर्आनको अर्थ एउटा उर्दूको कविज्यूले आफ्नो कवितामा यस प्रकार गर्नु भएको छ :—

पिघलना इल्म की खातिर मिसाले शमा ज़ेबा है।
बगैर इसके नहीं पहचान सकते हम अल्लाह क्या है।।

यस बाहेक कुर्आन र हदीसको अनेकौं ठाउँमा विद्या प्रशंसाको बारेमा उपदेशहरु उल्लेखित छन्।

एक व्यक्ति बिना शिक्षा बाहुन, क्षेत्री, मगर र सार्की आदि संसारको कुनै पनि जाति रहन सक्छ किन भने ऊ

आफ्नो आमा बाबुको कुलमा जन्मेको हुन्छ । यसले गर्दा आफ्नै आमा बाबुको कुलमा नै कायम रहन्छ । तर एक मुसलमान बिना शिक्षाको पूर्ण मुसलमान रहन सक्दैन, किन भने मुसलमान शब्द कुनै कुल व बशको नाम होइन । बरू ज्ञान र शिक्षाले गर्दा मन्छे मुसलमान हुन्छ । जस्तो कि माथि उल्लेख भइसकेको छ । जब सम्म कसैलाई यो ज्ञान हुँदैन्, कि हजरत मोहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको उपदेश के हो ? तब सम्म उसमाथि कसरी विश्वास र ईमान ल्याउन सक्छ र कसरी इस्लामको तरीकाले कर्म गर्न सक्छ ? यस बाट के प्रष्ट हुन्छ भने अज्ञानी व्यक्तिलाई मुसलमान हुन असंभव छ ।

एक हिन्दू र एक मुसलमानमा वास्तविक भिन्नता नामले हुँदैन, जस्तो उसको नाम राम प्रसाद, हरिशंकर आदि हो । यसले गर्दा ऊ हिन्दू हो र यसको नाम अब्दुल्लाह, अब्दुर्रहमान आदि हो । यसले गर्दा यो मुसलमान हो । ठीक यस्तै प्रकारबाट दुबैमा पोशाकबाट पनि फर्क पर्दैन्, कि हिन्दूले धोती लगाउँछ । यसले गर्दा ऊ हिन्दू हो र मुसलमान चाहिँ कुर्ता सुरुवाल लगाउँछ, यसले गर्दा त्यो मुसलमान हो । यसरी भोजनले पनि कुनै फरक पार्दैन् कि मुसलमान मांसाहारी जाति हो र हिन्दू साकाहारी जाती हो । वास्तविक भिन्नता दुबैमा ज्ञान र कर्म ले हुन्छ । यदि हिन्दू जस्तै

मुसलमानको खान, लाउन र रहन सहन छ भने त बताउनुस, त्यस मुसलमान र हिन्दूमा कुन कुराको आधारमा फरक गर्नुहुन्छ र कसरी भन्नु हुन्छ ऊ हिन्दू हो र यो मुसलमान हो ।

भाईहरु हो ! यो कुराहरु माथि मनन गर्नुस् । तपाई-लाई असल तरिकाबाट थाहा भइहाल्छ । अल्लाहको यो सबैभन्दा ठूलो दया हो, जसको लागि तपाईहरु उसको कृतज्ञता प्रकट गर्नुहुन्छ । त्यसमा सफलता र बिफलता इस्लामी शिक्षा माथि आधारित छ । यदि शिक्षित हुनुहुन्न र प्रयास गर्नु हुन्न भने यो धन र पद प्राप्त हुन असंभव छ । यदि इस्लामको केही भाग कसैलाई प्राप्त पनि भए छ भने त अज्ञानताको कारणले गर्दा हरेक बखत यो डर रहन्छ कि यस्तो महान दया र धन उसको हातबाट जान सक्छ र उसलाई अज्ञानताको कारणले गर्दा थाहा हुन सक्दैन । त्यो त यही बुझ्छ म मुसलमान नै हूँ । तर वास्तवमा ऊ पूर्ण रुपले मुसलमान हुँदैन । जुन व्यक्ति यो बुझ्दैन् कि इस्लाम र कुफ्र (इस्लामी कुरा अस्वीकार गर्नु) मा के फरक छ र तोहीद (एक ईश्वरबाद) र शिर्क (अनेक ईश्वरबाद) मा के फरक छ । तब सम्म त्यो पूर्ण मुसलमान हूँदैन । त्यसको उदाहरण यस प्रकार छ ।

कुनै व्यक्ति अँध्यारोमा कुनै अपरिचित ठाउँमा पुगोस् र

उसलाई बाटो थाहा न होस् भने ऊ त्यो ठाउँमा अलमला-उँछ र विचार गर्छ, कुन बाटोबाट हिड़ने, यदि त्यही समयमा कुनै चोर व ठग आयो र उसलाई अपरिचित भएको हुनाले फकाई फुलल्याइ भन्न लाग्यो हे भाई हो! आऊ म तिमीलाई तिम्रो स्थानमा पुऱ्याइ दिन्छु, भने त्यो यात्रु विश्वास गरेर उसको पछि लाग्छ। हिड़दा हिड़दा बाटो थाहा न भएको ले त्यो चोर कुबाटो लगेर यात्रीलाई लुट्छ। यो घटना उस ब्यक्तिको लागि यस कारणले हुन्छ कि ऊ त्यो ठाउँको बारेमा अनभिज्ञ छ। यदि उसलाई वास्तविक बाटोको जानकारी भएको भए न त बाटो बिर्सन्थ्यो, न कुनै चोर ठगले उस-लाई चोर्न ठग्न सक्दथे।

यो कुराबाट के पुष्टि हुन्छ भने मुसलमानका लागि सबै भन्दा ठूलो भय इस्लामी शिक्षाबाट बन्चित हुनु छ। इस्लामी शिक्षाको अभावले गर्दा त्यो बुझ्दैन् कुर्आन के सिकाउँ छ र हजरत मोहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले के उपदेश दिए र जानु भए छ? यस अज्ञान्ताले गर्दा त्यो ब्यक्ति आफै भ्रममा पर्न सक्छ र अरुले पनि उसलाई भ्रममा पार्न सक्छन्। यदि उसलाई इस्लामी शिक्षाको जानकारी छ भने ऊ आफ्नो जीवन इस्लामी तौर तरिकाले ब्यतीत गर्न सक्छ। जीवनमा जे जस्तो बिघ्न-बाधा र भ्रमजाल आए पनि ऊ तिनीहरुलाई पन्छाउन सक्छ। कुनै ब्यक्तिले त्यसलाई

भ्रममा पार्न खोजे पनि ऊ भ्रममा पर्दैन। जसलाई इस्लामको ज्ञान हुन्छ, त्यो त्यस्तो भ्रमबाट बच्न सक्छ।

भाईहरु हो! म जुन शिक्षाको महत्व र आवश्यकताको उल्लेख गरिरहेको छु, त्यही शिक्षा नै मुसलमान हुनु र रहनुका लागि इस्लामिक जग हो। यो कुनै सानो कुरा होइन। तपाई आफ्नो खेतीको उत्पादन बढ़ाउने र संरक्षण गर्नु, घर, गाई, भैंसी, कलकारखाना र व्यापार आदि, यस्ता संसारिक कामको उन्नति र विकासको कार्यमा लापरवाही गर्नु हुन्न, किन भने यदि लापरवाही गर्नु हुन्छ भने हानि वा घाटा हुन्छ र भोको मर्नु पर्छ। साथै ज्यान जस्तो मायालु चीज नास भइहाल्छ। अब मलाई भन्नुस इस्लामी शिक्षा आर्जन गर्नुमा किन लापरवाही गर्नु हुन्छ। जस माथि तपाईलाई मुसलमान रहनु निर्भर छ। के इस्लामी शिक्षा बाट बंचित रहनाले यो भय छैन। कि ईमानदारिता जस्तो अमूल्य वस्तु नष्ट भइहाल्छ? के ईमान ज्यान भन्दा मूल्यवान छैन्? ईमान ज्यान भन्दा अवश्य नै मूल्यवान छ। तपाई ज्यानको रक्षा गर्नमा जति परिश्रम र व्यवस्था गर्नु हुन्छ, के त्यो समय र परिश्रमको एक अंश पनि ईमानदारिताको रक्षा गर्नका लागि दिनसक्नु हुन्न?

मेरो भनाईको मतलब यो होइन कि तपाईहरु मध्ये हरेक व्यक्ति धर्म गुरु (मौलवी) बन्न र ठूलो ठूलो किताब

पढ़नमा आफ्नो उमेर को अधिकांस समय त्यसैमा बिताउनुस्। मुसलमान हुन र ईमानको रक्षाकालागि यति धेरै शिक्षाको आबश्यकता छैन्। यसकालागि मेरो तपाईंहरु सित दुइटा कुराको मात्र अनुरोध छ। प्रथम आफ्नो बाल-बालिकाहरूलाई इस्लामी शिक्षामा निपुण बनाउनुस् यस पछि सके सम्म संसारको कुनै पनि विद्या आर्जन गर्नुस् गराउनुस् केही फरक पर्दैन। अर्को कुरा के छ भने तपाईहरु चौबिस घंटाको दिन रात मध्येबाट एक घंटा प्रति दिन बिहान अथवा बेलुकी कुर्आन र हदीसको उपदेशहरु कुनै शिक्षित धर्मगुरु सित आर्जन गर्नुस् गराउनुस। जसले गर्दा यति ज्ञान त भइहालोस् कि कुर्आन जुन कार्य र उपदेश लिएर आएको छ, उसको विशेष अर्थ के हो? साथै मोहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले जुन शिक्षा दिनु भएको छ र जुन तरीकाले जीवन ब्यतीत गरी बिताउन उपदेश दिनु भएको छ, त्यही बमोजिम जीवन ब्यतीत गर्नुस। आफ्नो संसारिक स्वार्थको लागि जाड़ो, गर्मी, बर्षा, दिन रात र खेती पाती लगायत अन्य उद्यम एकै नासले गर्न सक्नेहरुले, आफ्नो ईमान एवं परलौकिक सुख शान्तिका कुराहरुको लागि के एक घण्टा समय ब्यतीत गर्न सक्दैनन् र? मानिसमा लग्न भने हुनु पर्छ।

यस प्रकार बाट थाहा हुन्छ कि इस्लाममा शिक्षाको निकै ठूलो स्थान छ र इस्लामी शिक्षाले नै इस्लामको

परिचय गराउन सक्छ ।

अन्तमा अल्लाहसित के प्रार्थना छ भने हामी सबै मुसलमानहरुलाई इस्लामको शिक्षा आर्जन गर्न र त्यसै बमोजिम कर्म गर्नका लागि सद्ज्ञान र शक्ति प्रदान गरुन र साथै संसारिक भ्रमजाल र कुकर्मबाट बचाएर सुपथ मार्गमा पुऱ्याउन् (आमीन)

❋ कलमए तैयबः को अर्थ ❋

प्रत्येक मुसलमानलाई यो कुरा थाहा छ कि इस्लामको मूलमन्त्र "कलमए तैयबः" हो । यसलाई इस्लामको मूल ढोका र बैकुण्ठ (जन्नत) को साँचो पनि भन्दछन् ।

जुन सुकै व्यक्तिले पनि इस्लामको सीमामा यही मूल मन्त्र पढ़ेर प्रवेश हुन्छ । यो मूल मन्त्र पनि केही धेरै ठूलो छैन् । मूलमन्त्र यो हो—

"ला इलाहा इल्लल्लाहो मुहम्मदुर्रसूलुल्लाह" ।

हेर्न र पढ़नमा त यो साह्रै नै सानो छ, तर यसको भार तीनलोक भन्दा बढ़ता छ । जस्तो कि हदीस शरीफमा रसूलुल्लाह सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले बर्णन गर्नु भएको छ कि सातवटै पृथ्वी र सातवटै आकाशलाई तराजुको एकातिर राखी अर्को तिर मूलमन्त्र राखेर तौलिदा खेरी सम्पूर्ण पृथ्वी र आकाशको पल्ला चाहिं हलुको भइहाल्द छ । अर्थात उक्त पृथ्वीहरु र आकाशहरु भन्दा मूलमन्त्र गरुङ्गो छ ।

प्रलयको दिन जब सबै कर्महरुको नाप तौल हुने छ, त मूल-मन्त्रको भार धेरै हुन्छ ।

यही मूलमन्त्र मुसलमान हुनुको पहिलो आधारसिला हो । मूलमन्त्र पढ्ने बाबु र मूलमन्त्र न पढ्ने छोरा समेतमा यसले भिन्नता दर्शाउँ छ । यस्तरी यसबाट पढ्ने र न पढ्ने भनि दुईवर्ग बिभाजित हुन्छन् । न पढ्ने परिवारका सदस्य-लाई पढ्ने आमा, बाबु, दिदी, बहिनी र नातावालाहरुले समेत घृणा गर्न थाल्छन् । यहाँ सम्म कि इस्लामिक नियम अनुसार आफ्नो रगत-वीर्यबाट जन्मेको मूलमन्त्र न पढ्ने छोरा बुवाको उत्तराधिकारी हुन पाउँदैन, किन भने ऊ मूलमन्त्रा-लाई मान्दैन ।

अब यस कुरामा के बिचार गरौं भने यति ठूलो फरक जुन मान्छे र मान्छेमा मूलमन्त्रद्वारा भइहाल्छ । आखिर किन हुन्छ ? मूलमन्त्रमा के छ ? दुई चार शब्द मात्र छन् । के यी दुई चार शब्द भन्नाले आकाश पातालको जत्रो फरक हुन सक्छ ? यस कुरामा मनन गर्दा खेरी थाहा हुन्छ कि यसमा अवश्य केही कारणहरु छन् । मुखले मात्र भन्नाले यती ठूलो फरक हुन सक्दैन् । यसको मूल कारण "अर्थ" हो । शब्दहरुको शक्ति अर्थमा नै निहित छ । यदि अर्थ बुझिदैन र त्यो अर्थ हृदयमा बसदैन र उसको शक्तिले मन, बचन, कर्म आदिमा त्यस अर्थको प्रभाव पर्दैन भने मुखले

निरर्थक शब्दको उच्चारणले केही फरक पार्दैन् । म तपाई-लाई साधारण उदाहरण द्वारा यसलाई सम्झाउँछु ।

उदाहरण नं० (१)

यदि तपाईलाई जाड़ो लागेको छ भने तपाई मुखले रुई र भुई लाखौं चोटि भन्दै रहनुस् जाड़ो जाने छैन् । सिरक ओढ़े पछि मात्र जाड़ो जान्छ ।

उदाहरण नं० (२)

यदि तपाईलाई तिर्खा लागेको छ भने तपाई पानी, पानी नै भने पनि तिर्खा मेटिदैन् । जब सम्म पानी खानु हुन्न, अर्थात पानी खाए पछि मात्र तिर्खा मेटिन्छ ।

उदाहरण नं० (३)

यदि तपाईलाई कुनै रोग लागेको छ र तपाई असल औषधिहरु र ठूला डाक्टरहरुको नामको जप गरे पनि तपाईको बिरामीमा केही लाभ हुने छैन् । जब सम्म डाक्टर सित जचाएर औषधि खानु हुन्न । औषधि खाए मात्र निको हुनु-हुन्छ ।

ठीक यही क्रिया इस्लाममा "मूलमन्त्रको" पनि छ । दुई चार शब्द भनिदिनाले मान्छे, मान्छेमा कुनै परिवर्तन हुँदैन । यो फरक र परिवर्तन कसरी हुन्छ भने पहिले ती शब्दको अर्थ बुझ्नुस् र त्यो अर्थ आत्माले स्वीकार गर्नुस् ।

अनि अर्थ बुझेर स्वीकार गरेर जब तपाई यो शब्दलाई आफ्नो मुखबाट उच्चारित गर्दा खेरि तपाईलाई यस्तो अनुभव होस् कि म प्रत्यक्षरुपमा अल्लाह्को समक्ष र सम्पूर्ण संसारको समक्ष कति ठूलो कुराको सपथ लिन्छु । त्यो सपथ लिए पछि तपाई माथि कति ठूलो जिम्मेवारी आई लाग्यो । जब तपाई यी जम्मै कुराहरु बुझेर प्रतिज्ञा गर्नु हुन्छ भने त्यस पछि तपाईको मन, बचन, कर्म र बिचार एवं सम्पूर्ण जीवनमा यसै मूलमन्त्रको अधिकार हुनु पर्छ । अब तपाई आफ्नो बुद्धि, बिचार, मन, बचन र कर्ममा कुनै यस्तो कुरालाई स्थान दिनु हुँदैन् । जसमा मूलमन्त्रको विरोध होस् । मूलमन्त्र को कुरा मात्र सत्य छ भनि विश्वास लिनु पर्छ । तपाईको जीवन भरि यो मूलमन्त्र तपाईको अधिकारी हुनु पर्छ । यो मूलमन्त्र स्वीकार गरे पछि तपाई अरू जातिहरु जस्तै मनमाना गर्न, खान, लाउन, हिड्न् र बोल्न पाउनु हुन्न । बरु तपाई अब यस मूलमन्त्रको अधीन हुनु भयो । यो मूल-मन्त्रले जे गर्न, भन्न, खान र लाउन आदि भन्छ, त्यही गर्नु, खानु र लाउनु पर्छ । जुन थोक मनाही गर्छ, उसबाट बच्नु पर्छ । यस प्रकारबाट दृढ़ विश्वास र कर्म गर्नुको साथै मूल-मन्त्र पढ़े पछि मात्र मान्छे मुसलमान हुन्छ । यस प्रकारबाट मानिस र मानिसमा ठूलो फरक हुन्छ । जुन माथि उल्लेख गरिसकेको छु ।

म अब मूलमन्त्रको अर्थ के हो ? र यसलाई स्वीकार गरे पछि कुन तथ्यको आधीनमा हुनु पर्छ । त्यसको बर्णन गर्छु । मूलमन्त्र यो हो—

"ला इलाहा इल्लल्लाहो मोहम्मदुर्रसूलुल्लाह" यसमा दुई खण्ड छ। पहिला "ला इलाहा इल्लल्लाहो" दोस्रो "मोहम्मदुर्रसूलुल्लाह" ।

पहिलो खण्डको अर्थ हो— "अल्लाह बाहेक अरु कोही पूजनीय छैन" ।

यसमा जुन "इलाह" को शब्द आएको छ । त्यसको अर्थ "खुदा व अल्लाह" हो र खुदा व अल्लाह त्यो शक्तिलाई भन्दछन । जुन तीनवटै लोकको खालिक, (जन्मदाता) मालिक, हाकिम, अन्नदाता एवं जिन्दगी र मृत्यु दिन सक्ने एक मात्र सर्वशक्तिमान होस् । साथै प्रार्थना, आराधना, सुन्न, स्वीकार गरि दिन सक्ने पनि योग्य होस् ।

अब जब तपाईले "ला इलाहा इल्लल्लाहो" भन्नु हुन्छ, त तपाईले पहिला के स्वीकार गर्नु हुन्छ भने यो संसार न त बिना खुदाको बनेको छ र न त यस संसारको अनेकौं खुदा छन् । वास्तवमा यस संसारको खुदा छ र त्यो खुदा एक मात्र छ । उसको कोही साक्षी र सहारा छैनन् । उस बाहेक अरु कोही खुदा छैन । अर्को कुरा के हो भने खुदा नै तीन लोकको मालिक हो । तपाई र संसारको हरेक वस्तु उसैको

हो। जीवन मरण, भोजन, दुःख, सुख, हानि-लाभ जो हुन्छ त्यो उसैको तर्फबाट हुन्छ। यसो हुनाले उसै सित डराउनु पर्छ। केही माग्नु छ भने उसै सित माग्नुस् र उसैको सामुन्ने नतमस्तक हुनु पर्छ। अर्थात पूजा बन्दगी, उपासना आदि उसैको गर्नु पर्छ। खुदा बाहेक अन्य कोही पूजनीय छैन्।

यो बचन बद्धता तथा प्रतिज्ञा हो, जुन "ला इलाहा इल्लल्लाहो" पढ़ेर आफ्नो अल्लाहको समक्ष गर्नु हुन्छ। अब यसको विपरीत कुनै कार्य गर्नु हुन्छ भने तपाईको जिभ्रो जसबाट प्रतिज्ञा गर्नु भए छ र हात, खुट्टा तथा शरीरका एक एक रौं र संसारमा भएका हरेक वस्तु जसको सामुन्ने तपाई झूठा सपथ खानु भएको थियो। तिनीहरु तपाईको विरोधमा अल्लाहको अदालतमा सत्य गवाही दिनेछन् कि तपाई झूठा हौं। तपाई त्यहाँ आफूलाई एकदम निरास र असहाय पाउनु हुनेछ। तपाई मात्र होइन बरु यहाँ सम्म कि वकील र बक्ताहरु जुनको संसारको अदालतमा कानुनहरुको हेरफेर गर्छन्। त्यहाँ तिनीहरु पनि स्वयम तपाई जस्तै मजबूर हुन्छन्। तिनीहरुका समेत त्यहाँ केही लाग्दैन। खुदाको अदालत यस्तो छैन कि तपाई झूठा गवाही र झूठा प्रमाण दिएर बांचन सक्नुहुन्छ। संसारका गवाहहरु झूठो बोल्न सक्छन। तर खुदाको गवाह एकदम

सत्यछन् र सत्यनै बोल्दछन् । यस संसारका पुलिस र कर्मचारीहरु घुस खानसक्छन् । यसले गर्दा घुस दिएर उनीहरुबाट बच्न सकिन्छ । तर खुदाको पुलिस र कर्मचारीहरु घुस खाँदैनन् । यस संसारमा हाकिम अन्याय गर्न सक्छन् तर खुदा यस्तो हाकिम हो कि त्यो कहिल्यै अन्याय गर्दैन । त्यो न्याय नै गर्छ । अनि खुदाले फैसला गरी आफ्नो जेलखानामा पठाउँछ भने त्यसबाट भागेर कोही कहाँ जानसक्छ ?

यसले गर्दा मूलमन्त्र स्वीकार गर्दा खेरि उक्तकुराहरु ध्यानमा राखी स्वीकार गर्नु पर्छ । यदि मुलमन्त्रको आज्ञा पालन गर्नसक्नुहुन्न, भने स्वीकारै न गर्नुस् किन भने इस्लाम धर्ममा कसैलाई जबरजस्ती मुसलमान बनाउन आदेश पनि छैन् । जस्तो— कि कुर्आनको तेस्रो पारा सूरः बकरः मा छ ।

उक्त कुराहरु मूलमन्त्रको पहिलो खण्डको अर्थ हो ।

दोस्रो खण्ड "मोहम्मदुर्रसूलुल्लाह" को अर्थ हो "मोहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम अल्लाहका सेवक र रसूल (संदेष्टा) हुन" ।

अब तपाईंले मूलमन्त्रको दोस्रो खण्डमा के स्वीकार गर्नु भयो भने मोहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम नै अल्लाहका संदेष्टा हुन् । उहाँको माध्यमबाट अल्लाहले आफ्नो कानून र आदेशलाई हामी-तपाई र संसारको समक्षमा

पुऱ्याएको छ। अल्लाहलाई सम्पूर्ण पृथ्वी र आकाशको मालिक र अन्नदाता आदि माने पछि जस्तो कि— माथि उल्लेख छ, यो सिद्ध हुन्छ कि त्यसको असंशोधनीय कानून, नियम र आदेश के हो ? जसको पालन गर्नाले नै त्यो खुशी हुन्छ र त्यस नियम कानूनको उलंघन गर्नाले त्यो क्रोधित हुन्छ।

यी सबै कुराहरु नै बताउनकालागि अल्लाहले मोहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई आफ्नो संदेश वाहक बनाएर आफ्नो कानूनको किताब (कुर्आन) लाई हामी सम्म पठायो र उहाँले अल्लाहको आदेश अनुसार आफ्नो जीवन ब्यतीत गरि हामीलाई त्यस्तो कुराको तालिम दिनु भयो। यसले मुसलमानहरुले पनि उनैको तरिकाको अनुकरण गरि जीवन ब्यतीत गर्नु पर्छ।

यस बाट थाहा हुन्छ कि जब तपाईले "मुहम्मदुर्रसूलुल्लाह" भन्नु भयो त तपाईंले के स्वीकार गर्नु भयो भने जुन कानून, नियम र आदेश उहाँले लागु गर्नु भएको छ, तपाई उसको पालन गर्नु हुन्छ। यदि तपाई उहाँको कानून, नियमलाई त्यागी संसारिक कार्यमा आफ्नो मनमाना बाटोमा हिड्नु हुन्छ भने तपाई जस्तो झूठा र बेईमान कोही पनि हुने छैन।

यदि तपाई "ला इलाहा इल्लल्लाहो मुहम्मदुर्रसूलुल्लाह"

को अर्थ बुझी समझी उसलाई स्वीकार गर्नु हुन्छ भने तपाई लाई प्रत्येक समयमा अल्लाहको कानूनको पालन गर्नु पर्छ। उसको आज्ञा पालन गराउन कुनै पुलिस र हाकिम यस संसारमा दृष्टिगोचर न भए त पनि मूलमन्त्र स्वीकार गर्ने व्यक्तिलाई यो समझनु पर्छ कि खुदाको पुलिस, हाकिम, अदालत र सम्पूर्ण कुरा उसको समक्ष नै छ। मूलमन्त्र स्वीकार नगर्नेहरुको लागि न त खुदाको डर हुन्छ न त उसको नियम कानूनको, तर यदि एक मुसलमान यस्तो सोचेर कि खुदाको पुलिस र हाकिम संसारमा देखा पर्दैनन्। यसले उसको कानूनको पालन न गर्नु सजिलो छ र संसारको पुलिस र हाकिम जहाँ पनि छन्। अतः उनको कानून भंग गर्न गाह्रो हुन्छ भने त यस्तो गलत बिचार धारा राख्ने व्यक्तिको बारेमा सफा कुरा भन्छु कि ऊ मूलमन्त्रलाई स्वीकार नगरी आफ्नो आत्मालाई धोका दिन्छ र पारलौकिक लाभबाट आफूलाई मुक्त गर्छ। जब कि अन्तमा त्यसलाई पछताउनु बाहेक केही हात लाग्दैन। अब यसै संदर्भमा अर्को कुराको तर्फ तपाईको ध्यान आर्कषित गराउन चाहन्छु।

तपाई मूलमन्त्र पढेर यो स्वीकार गर्नु हुन्छ कि संसारमा भएका हरेक वस्तुहरुको मालिक अल्लाह नै हो। अब प्रश्न छ कि मालिक को अर्थ के हो? मालिकको

अर्थ यो हो कि तपाईको ज्यान, हात, खुट्टा, आँखा र शरीरको कुनै पनि अंग तपाईको आफ्नो होइन, जग्गा जमीन, खेती-पाती, जनावर जसबाट तपाई लाभ उठाउनु हुन्छ। त्यस मध्ये कुनै पनि वस्तु तपाईको होइन सबैको मालिक अल्लाह हो। तपाई आफ्नो ज्यानको मालिक समेत हुनुहुन्न। यो यस प्रकारबाट स्पष्ट हुन्छ कि यदि तपाई आफू नै मालिक भएको भए शरीरको कुनै पनि अग तथा कुनै वस्तु-हरुलाई बिसन्चो हुन दिनु हुन्नथ्यो, किन भने कुनै पनि मालिकले आफ्नो कुनै पनि चीजलाई नराम्रो देख्न चहिदैंन। तर आफू पनि कहिले काहीं बिरामी भइन्छ र आफ्नो सामान जहान परिवार र जनावर आदिलाई दुःख हुन्छ र कोही मर्छन पनि, त्यसमा हामीले केही गर्न सक्दैनौं।

यसबाट के थाहा हुन्छ भने वास्तवमा संपूर्ण संसारमा भएको हरेक वस्तुको मालिक अल्लाह नै हो। अल्लाहले तपाईलाई उक्त कुराहरु अनुदान र धितो स्वरुप प्रदान गरेको छ। "मालिक" भन्ने शब्दलाई स्वीकार गरे पछि तपाईलाई यो भन्न हक छैन कि ज्यान, शरीर, जहान, परिवार व अमुकवस्तु मेरो हो र म यसको मालिक हूँ। वास्तवमा यदि तपाई आत्मामा विश्वास गरेर सबै को मालिक अल्लाहलाई मान्नु हुन्छ भने दुई कुराको बारेमा ध्यान दिनु अनिवार्य छ।

प्रथम–त जब मालिक अल्लाह हो र उसले हामीलाई आफ्नो चीज र अधिकार धरौटीको रुपमा सुम्पेको छ, अनि त मालिकले जुन किसिमले भन्छ, त्यही बमोजिम हामीले ती चीज र अधिकारहरुको उपभोग गर्नु पर्छ । यदि मालिकको आदेश को विपरीत कार्य गर्नु हुन्छ भने यो धोकाबाजी हो । तपाई आफ्नो हात, खुट्टा अल्लाहको इच्छा विपरीत हल्लाउन सक्नु हुन्न । ठीक यस्तै प्रकारबाट आँखा र कानबाट कुनै कुरा देख्न र सुन्न सक्नुहुन्न, न कुनै चीज खान सक्नु हुन्छ, साथै खेती व्यापार, जहान, परिवार, छोरा छोरीबाट समेत पनि अल्लाहको इच्छा विपरीत लाभ उठाउन सक्नु हुन्न । उक्तकुराहरु अल्लाहकै इच्छानुसार भोग गर्नु पर्छ । यदि उसको इच्छानुसार भोग गर्नु हुन्न भने बेईमान सरह हुनु हुन्छ । जस्तै— अर्काको धनमाल कब्जा गर्ने लाई भन्नु हुन्छ कि फलानो बड़ो बेईमान छ । यस प्रकारबाट यदि तपाईले पनि अल्लाले दिएको वस्तुहरुलाई आफ्नो समझेर आफ्नो इच्छा बमोजिम प्रयोग गर्नु हुन्छ भने बेईमानीको दोष तपाई माथि पनि आउँछ । यदि अल्लाहको इच्छानुसार प्रयोग गर्नाले केही हानि हुन्छ भने होस्, ज्यान गए जाओस्, हात खुट्टा र सन्तान आदिको हानि हुन्छ भने होस्, धन माल नष्ट हुन्छ भने होस्, तपाईलाई पीर मान्नु पर्दैन । किन भने जब उसको चीज हो र उहीले हानि हुन

मन पराउँछ त उसको हक छ जस्तो चाहन्छ उस्तै गर्छ। यदि मालिकको आदेशानुसार तपाई कार्य गर्नु भएन र त्यसमा कुनै किसिमको हानि हुन्छ भने निःसन्देह तपाई अपराधी हुनु हुन्छ, किन भने अर्काको चीजलाई बिगार्नू र नष्ट गर्नु भयो। यहाँ सम्म कि यदि तपाईले मालिको इच्छा विपरीत आत्महत्या गर्नु भयो भने त्यो पनि अपराध नै हुन्छ।

द्वितीय–मालिकले जुन चीज दिएको छ, त्यो मालिक कै निम्ति खर्च गर्नु हुन्छ भने कसै माथि उपकार गर्नु भएन। यस संदर्भमा यदि तपाईले अल्लाहको बाटोमा केही दिनु हुन्छ अथवा कसैको सेवा गर्नु हुन्छ, यहाँ सम्म कि आफ्नो ज्यान पनि उसको आदेशानुसार अर्पण गर्नु हुन्छ भने अल्लाहको दृष्टिमा कुनै महान कार्य गर्नु भएन। जुन तपाईको लागि महानकार्य थियो। तपाईले त्यती मात्र गर्नु भयो, जुन मालिकको हक तपाई माथि थियो। त्यो ईमान्दारीका साथ पूरागरि दिनु भयो। यो कुनै यस्तो कुरा होइन्। जस माथि कोही घमण्ड गरोस् र ऊ समझोस् म ठूलो कार्य गरेको छु।

स्मरण रहोस्! सच्चा मुसलमान खुदाको बाटोमा केही दान व कुनै प्रकारको उपकार र सुकर्म गरेपछि घमण्ड गर्दैन्। बरु नम्रता र उदारता प्रकट गर्छ। घमण्डले

शुभकार्यलाई नष्टगरि दिन्छ । जसले नाम चल्न र प्रसंशा का लागि कुनै धर्म कार्य गर्छ भने त्यो परलोकमा (खुदा कहाँ) कुनै पनि पुण्य पाउँदैन् । अर्थात उसले—संसारमा आफ्नो कार्यको फल माग्यो र कर्म द्वारा प्रसंशाको रुपमा उसलाई संसारमा प्राप्त भयो ।

साथी भाईहरु हो ! आफ्नो मालिकको दया हेर ! उसले आफ्नो चीज तपाईंबाट फिर्ता लिन्छ र भन्दछ । मैले यो वस्तु तिमीबाट किनेको छु र म यसको सट्टामा तिमीलाई स्वर्ग (जन्नत) दिन्छु । "अल्लाहो अकबर" *अर्थ*—अल्लाह सबै भन्दा महान छ । के महान अल्लाहको दयाको पनि केही सीमा छ ? उसको दयाको सीमा छैन । उसको दया असीमित छ। पवित्र कुर्आन को सूर: तोबामा अल्लाहले आफ्नो ब्योहार र दयाको बर्णन यस प्रकार गरेको छ—

"इन्नल्लाहश्तरा मिनल मोमिनीना अनफोसहुम व अमवालहुम बिअन्ना लहोमुल जन्नता" ।

अर्थ—अल्लाहले ईमान्दारहरु सित उनीहरुको ज्यान र माल-सामानहरु किनेको छ। यसको सट्टामा उनीहरुलाई स्वंग दिन्छ ।

मालिकको यो दया र ब्योहार तपाईं संग छ । अब आफ्नो कर्तव्य र कर्म माथि पनि शान्ति पूर्वक विचार गर्नुस् ।

जुन चीज अल्लाहले तपाईलाई धरौटीको रुपमा दिएको थियो। त्यो फेरि तपाई सित स्वर्ग जस्तो ठाउँदिएर किनेको छ। तर तपाई उसलाई अर्काको हातमा बिक्री गर्नुहुन्छ र उसको सट्टा अधम मोल लिनु हुन्छ। तिनिहरु तपाईबाट अल्लाहको इच्छा विपरीत कार्य लिन्छन् र तपाई यो ठानेर काम गर्नु हुन्छ कि अन्नदाता तिनै हुन्। तपाईले आफ्नो बुद्धि बिचार तथा आफ्नो शरीरको श्रम सम्म बेच्नु हुन्छ र अल्लाहका शत्रु किनेर अल्लाहको विरोधमा कार्य गराउँछन्। जस्तै— बुद्धि विचारलाई अल्लाहले सुकर्मका लागि प्रदान गरेको छ। तर तपाईले त्यसलाई कुकर्ममा प्रयोग गर्नु हुन्छ। यस्तरी हातले नराम्रो कुरा लेख्नु र गर्नु, आँखाले नराम्रो कुरादेख्नु, खुट्टाले नराम्रो ठाउँमा जानु र मुखले झूठो कुरा बोल्नु, जुन पवित्र कुर्आन र हदीसको विरोधमा छ गर्नु हुन्छ। इस्लाम धर्मानुसार यो धोकाबाजी र महापाप हो। संसारमा यस्तो धोका गर्ने ब्यक्ति माथि जालसाजी र बेईमानीको मुद्दा दायर हुन्छ। के अल्लाहको अदालतमा यस्तो झूठा प्रतिज्ञा गर्ने र बिकेको वस्तुलाई अर्काको हातमा बेच्ने माथि मुद्दा दायर हुँदैन् ?

याद राख्नुस् ! अल्लाहको दरबारमा देर छ अन्धेर छैन् निःसन्देह यस्तो व्यक्ति माथि मुद्दा दायर हुन्छ र त्यहाँ उसको शरीरको अंगहरुले गरेका कुकर्महरुको गवाही स्वयं ती अंगहरुले अल्लाहको सामुन्नेमा दिन्छन् । अनि पछि उसलाई अल्लाहको दण्ड सजाए भोग्नका लागि नर्कमा पठाइन्छ ।

तसर्थ इस्लामको मूलमन्त्र पढ़दा र कबूल गर्दा खेरि माथि उल्लेखित कुराहरुमा विशेष ध्यान दिएर प्रतिज्ञा गर्नु पर्छ र उसै बमोजिम जीवन व्यतीत गर्नु पर्छ । जसले गर्दा दुबै लोकमा सफलता प्राप्त होस् । यो मूलमन्त्रको संक्षिप्त व्याख्या र अर्थ हो ।

अन्तमा अल्लाह सित हार्दिक प्रार्थना के छ भने हामीलाई हरेक भ्रम र संकटबाट बचाएर सदज्ञान र शक्ति तथा भक्ति प्रदान गरुन् । जसबाट हामीहरुले इस्लामको नियम बमोजिम जीवन व्यतीत गर्न सकौं । (आमीन) ।

* संकल्प *

म आफ्नो यस सानो लिखित कार्यको पुण्यलाई आफ्नो
आमा बुवालाई संकल्प गर्दछु । जसको अपार
माया र स्नेह तथा हार्दिक आशिर्वाद
र शुभकामनाहरुले मलाई बुद्धि
विवेक प्रदान गर्‍यो र म समाज
सेवी बन्न मौकापाएँ ।
मेरो अल्लाह मेरो यस संकल्पलाई स्वीकार गरी
मेरो आमा बुवालाई मुक्ति प्रदान गरुन् (आमीन)

सेवक–

मोहम्मद इदरीस नेपाली
महुवा न० पं० तौलिहवा
कपिलवस्तु (नेपाल)